

СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ

З соціологічної точки зору, самогубство – це самодеструктивна поведінка людини, яка здійснюється під впливом певних факторів, тобто навмисна дія яка призводить до позбавлення власного життя (в такій ситуації власне життя втрачає сенс). Проблема суїциду в наш час є досить актуальною проблемою в наш час. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я щорічно майже мільйон людей у всьому світі скоюють самогубство. Саме самогубства забирають досить велику кількість життів кожних 60 секунд, а невдалі спроби варіюються між 10-20 мільйонами осіб щорічно. Як стверджує Всесвітня організація охорони здоров'я, у 2012 році Україна посіла 10 місце за рівнем самогубства (19,8% людей на 100 000 населення скоюють самогубство).

Оскільки самогубство є досить складним феноменом, то його причини є досить різноманітними та численними, які проявляються у всіх сферах людського існування та функціонування (генетичній, біологічній, психологічній та соціальній). Але той факт, що це явище є статистично усталеним по різних країнах, має нерівний розподіл серед соціально-демографічних груп населення, залежить від економічних, політичних, соціальних змін, свідчить про його соціальну природу. Е. Дюркгейм у своїй роботі про самогубство пояснював, що основна причина полягає у ступеню інтеграції суспільства і класифікував самогубства на альтруїстичні, егоїстичні, фаталістичні та аномічні.

Скоєння самогубства вірогідніше при умовах недостатнього включення людини у соціальні зв'язки. Серед соціальних суїцидогенних факторів слід віднести такі: соціальна дезорганізація, модернізація, урбанізація; економічна та політична нестабільність, значна соціально-економічна диференціація населення, безробіття, які призводять до стресу. Важливе значення мають також культурологічні фактори, тобто релігійні цінності та традиції у суспільстві (відношення суспільства до самогубства).

Самогубство є досить актуальною проблемою серед молоді та підлітків, які здійснюють його частіше, ніж дорослі. До соціальних факторів, які впливають на це соціологи відносять: сімейні та шкільні проблеми, стосунки у неформальному середовищі, кризові обставини, стресові ситуації, алкоголь і наркотики, хвороби, економічні негаразди, смерть близьких, нерозділене кохання, втрата сенсу життя, втрата роботи і т.і.

Самогубство як крайня форма девіантної поведінки потребує серйозної системи профілактичних заходів державного, економічного психологічного та медичного характеру у нашому суспільстві.

Науковий керівник: Лякота Л.І., к. політ. н., доцент